

- реструктуризація фінансового ринку з метою збільшення інвестиційного потенціалу фінансових установ та забезпечення умов для його реалізації відповідно до потреб реального сектору економіки;

- заохочувати консолідацію фінансового сектору з метою підвищення фінансової стабільності банків та інших фінансових установ;

- впровадити ряд рішень, спрямованих на підвищення інвестиційної привабливості, зокрема, подолання корупції, зменшення тіньової економіки, бюрократії та створення інших сприятливих умов для розвитку малого та середнього бізнесу;

- гармонізувати фінансове законодавство відповідно до вимог та рекомендацій міжнародних стандартів та угод;

- покращити організаційну підтримку співробітництва на внутрішньому та зовнішньому фінансових ринках між резидентами та іноземними організаціями.

Підсумовуючи, можна сказати, що фінансова глобалізація на певному етапі її розвитку призводить до посилення нестабільності національного фінансового ринку в результаті тісної інтеграції країни в світову економіку. Серед об'єктивних внутрішніх проблем слід підкреслити:

а) критичний стан реального сектору економіки, слабкий розвиток фінансового ринку;

б) невідповідність внутрішнього законодавства міжнародним стандартам;

в) наявність значного боргового навантаження [2, с. 295].

Саме тому інтеграція України у світову фінансову систему є повільною та непродуктивною. Як наслідок, фінансова система України надто чутлива до внутрішніх криз (політичних та економічних), а також коливань на міжнародних ринках капіталу, впливу спекулятивних операцій окремих суб'єктів фінансового ринку. Можливості повної інтеграції України в європейський політичний та економічний простір залежать від подолання цих бар'єрів.

Література

1. Барлыбаев Х.А. Глобализация: за и против устойчивого развития? - М.: РАГС, 2006. - 262 с.

2. Вплив глобалізації на систему державного управління (теоретико-методологічний аналіз): монографія / за заг. ред. д-ра філос. наук, проф. В.М. Князева. - К.: Вид-во НАДУ, 2007. - 680 с.

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ ЯК ЗАПОРУКА СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Товажнянська О. І., студентка I курсу

Науковий керівник: д.е.н., проф. Перерва П. Г.

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

Одним із найважливіших чинників сталого розвитку держави, регіону, галузі або підприємства є розробка і прийняття нормативних (законодавчих) актів, що регулюють усі сфери людського життя. Однією з таких сфер є творча діяльність людини. Зазначена праця безпосередньо регулюється низкою нормативних актів: Законом "Про авторське право і суміжні права", "Про охорону прав на винаходи і корисні моделі", "Про охорону прав на промислові зразки", "Про охорону прав на знаки для товарів і послуг" і ін. Відзначені види творчої діяльності інтегруються в єдине поняття "Інтелектуальна власність" і розділяються на авторське і патентне

право. Метою правової охорони об'єктів інтелектуальної власності є заохочення кращого її використання, притягнення матеріальних і інтелектуальних інвестицій для її створення, організація сумлінної конкуренції при передачі, розподілі і використанні об'єктів інтелектуальної власності.

Правовий захист інтелектуальної власності передбачає встановлення форм її охорони, захист прав на використання, гарантії реалізації прав авторів шляхом широкого застосування процедури розгляду претензій на законодавчій основі і т. п. Право інтелектуальної власності охоплює і такі питання, як конституційні, міжнародні і цивільні гарантії прав авторів, при необхідності їх судовий захист, авторське і патентне право, захист від несумлінної конкуренції, а також всі інші права, що відносяться до творчої діяльності в області виробництва, науки, літератури і мистецтва.

Право інтелектуальної власності базується на принципі, що розглядає інтелектуальний продукт як товар (нематеріальне благо, майно), що представляє чийсь власність. Власність - це відношення щодо економічного присвоєння матеріальних і нематеріальних благ. Право власності на інтелектуальні продукти допускає впровадження законодавчих важелів регулювання відношень різних суб'єктів щодо конкретного інтелектуального продукту з погляду володіння ним, використання і розпорядження.

Звичайно об'єкт права власності належить тому, хто вклав кошти в його створення. При цьому щодо авторського права, право власності на нього належить роботодавцю, якщо про це з самого початку був укладений договір. Відповідно до закону про винаходи, право власності на винахід має роботодавець, якщо інше не оговорено в договорі. Інакше кажучи, ще нового знання (тобто предмета охорони) нема, але всі права у випадку його виникнення потенційно належать роботодавцю. В наявності відкритий дисбаланс економічних відношень на користь власника засобів виробництва. Така ситуація не сприяє розкріпаченню творчого потенціалу людей і економічного становленню країни в цілому саме в діючих соціально-економічних умовах. Сучасна реальність наочно свідчить про відсутність особливого бажання в молоді до професійного росту, орієнтації на творчу діяльність. Виробництво не в змозі вийти на світовий ринок конкурентноздатної продукції в тому числі і в зв'язку з відсутністю інтелектуальних пропозицій. В країні впроваджується соціально-економічна гіпернерівність, яка несе в собі напругу і конфлікти, проявляється в матеріальній беззахисності одних і наявністю всіх прав розпорядження суспільною власністю - у других. Таке положення зміцнює віру в те, що сформована система розподілу не в змозі в належній мірі оцінити працю, творчість і не в змозі дати матеріальний добробут. Реальні блага і реальний прибуток дозволяє одержати торговельно-розподільча, а не творча діяльність, зв'язана з виробництвом нового знання або з його матеріалізацією в предметах споживання.

По цій же причині на протязі вже багатьох років в Україні спостерігається "відтік мозків", що виявляється не тільки у від'їзді громадян творчих спеціальностей за кордон, але й у їхньому масовому переході зі сфери інтелектуальної діяльності в сферу торгівлі. Це свідчить про зниження інтелектуального рівня не тільки сьогоdnішнього, але і майбутніх поколінь. Вихід може бути знайдено в пошуку збалансованості, перерозподілі прав власності всіх зацікавлених суб'єктів не тільки в ринковій, але й у виробничій сфері.

Уявляється, що інтелектуальні продукти, створені за рахунок державних засобів, повинні бути державною власністю, а автор-творець інтелектуального

продукту повинен одержати при цьому право виняткового використання своєю розробкою. Інакше кажучи, роботодавець, як представник держави, має право власності і право використання, а автор, творець розробки – право на використання, наприклад, при відкритті своєї комерційної справи. Роботодавець не повинний мати права залучити автора до відповідальності за використання ним цієї розробки. Таке положення сприяло б розширенню малого підприємництва і поглибленню здорової конкуренції під патронажем української держави.

Одним із найбільш цікавих і важливих чинників реалізації прав на об'єкти інтелектуальної власності є питання взаємовідносин контрагентів з законодавчою базою про авторські права і винаходи.

Зрозуміло, що кожний суб'єкт творчої діяльності в змозі або захищати або не захищати свої права. Відношення кожного до такої можливості особливе. Після розробки творчого продукту приймається рішення відповідно до якого закону бажано мати захист прав виняткового користування. Відповідно до авторського права - подача заявки на авторство, що дає право на тиражування. Якщо є бажання одержати часткову монополію по введенню в господарський обіг продукції, що випускається з використанням створеного інтелектуального продукту (об'єкту інтелектуальної власності), то потрібно подати заявку на патент.

Разом з тим, власник інтелектуального продукту може продати його і без вищевказаної охорони. Для цього варто укласти ліцензійний договір, тобто зробити комерційну передачу нової розробки. При наявності і необхідності до ліцензійного договору можуть бути прикладені макети, зразки, моделі і т. п. В цьому випадку власника не цікавить комерційна реалізація продукції, передбачувана до випуску з використанням даного інтелектуального продукту, економічний інтерес полягає лише в реалізації нової розробки. Тому авторське і патентне право не цікавить економічна сторона об'єкта охорони: якщо патент або посвідчення видане, те реалізувати продукцію можна як завгодно.

Література.

1. Перерва, П.Г. Науково-інноваційний потенціал України та сучасні проблеми його використання / П.Г.Перерва, О.В.Жегус. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Natural/vcp/TPtEV/2011_26/statiya/Pererva.pdf
2. Nagy, Szabolcs Digital economy and society – a cross country comparison of Hungary and Ukraine / S.Nagy // Вісник НТУ «ХПІ» (економічні науки) : зб. наук. пр. – Харків : НТУ "ХПІ", 2017. – № 46 (1267). – С. 174-179.
3. Перерва, П.Г. Антикризовий моніторинг фінансово-економічних показників роботи машинобудівного підприємства / П.Г.Перерва, В.Л.Товажнянський // Економіка розвитку. – Харків : ХНЕУ. – 2010. – №2 (54). – С.46–50.
4. Pererva, P.G. Technology transfer / P.G.Pererva, György Kocziszky, D.Szakaly, M.Somosi Veres - Kharkiv-Miskolc: NTU «KhPI», 2012. — 668 p.
5. Nagy, Szabolcs Monitoring of innovation and investment potential of industrial enterprises / S. Nagy, P. Pererva // Сучасні тенденції розвитку світової економіки : зб. матер. 10-ї Міжнар. наук.-практ. конф., 18 травня 2018 р. – Харків : ХНАДУ, 2018. – С. 88-89.
6. Sikorska, M. Compliance service at guest services enterprises / M.Sikorska, György Kocziszky, P.G.Pererva // Менеджмент розвитку соціально-економічних систем у новій економіці : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 19 жовтня 2017 р. – Полтава : ПУЕТ, 2017. – С. 389-391.

7. Перерва, П.Г. Практический маркетинг / П.Г.Перерва.- Выпуск 1. Термины и определения / Справочник менеджера промышленного предприятия.- М.: НПО «Реклама, информация, маркетинг», 1991.- 96 с.
8. Kocziszky, György Reputational compliance / György Kocziszky, M.Veressomosi, T.O.Kobielieva // Дослідження та оптимізація економічних процесів "Оптимум-2017" : тр. 13-ї Міжнар. наук.-практ. конф., 6-8 грудня 2017 р. / ред.: О.В. Манойленко. – Харків : НТУ "ХПІ", 2017. – С. 140-143.
9. Kocziszky, György Anti-corruption compliance in the enterprise's program [Electronic resource] / G.Kocziszky, M.Veressomosi, P.G.Pererva // Стратегічні перспективи розвитку економічних суб'єктів в нестабільному економічному середовищі.– Кременчук, 2017. – С. 164-167. – Режим доступа: <https://drive.google.com/file/d/1r-6uz8h9jl-bCWwpPrY7esG925mrQudP/view>
10. Перерва, П.Г. Формування кон'юнктури ринку електротехнічної продукції / П.Г.Перерва, Т.О.Кобелева, Н.П.Ткачова // Вісник Нац. ун-ту «Львівська політехніка» : зб. наук. праць. Сер. : Проблеми економіки та управління. – Львів : Львівська політехніка, 2015. – № 815. – С. 118-125.
11. Nagy, Szabolcs Estimation of economic efficiency of power engineering / S.Nagy, M.Sikorska, P.Pererva // Європейський вектор модернізації економіки: креативність, прозорість та сталий розвиток : матеріали 10-ї Ювіл. Міжнар. наук.-практ. конф., 18-19 квітня 2018 р. – Харків : ХНУБА, 2018. – С. 3-6.
12. Kocziszky, György Compliance risk in the enterprise / G.Kocziszky, M.Veressomosi, T.O.Kobielieva // Стратегії інноваційного розвитку економіки України: проблеми, перспективи, ефективність "Форвард-2017" : тр. 8-ї Міжнар. наук.-практ. Internet-конф. студ. та молодих вчених, 27 грудня 2017 р. / ред.: Є.М.Строков, О.М.Гуцан. – Харків : НТУ "ХПІ", 2017. – С. 54-57.
13. Перерва, П.Г. Управління інноваційною діяльністю // Маркетинг: теорія, світовий досвід, українська практика: підруч. / О.А.Старостіна, Н.П.Гончарова, Є.В.Крикавський, та ін., за ред. О.А.Старостіної. – К. : Знання, 2009. – С.461-518.
14. Nagy, Szabolcs Current evaluation of the patent with regarding the index of its questionnaire / S.Nagy, M.Sikorska, P.Pererva // Сучасні підходи до креативного управління економічними процесами : матеріали 9-ї Всеукр. наук.-практ. конф., 19 квітня 2018 р. – Київ : НАУ, 2018. – С. 21-22.
15. Перерва, П.Г. Банкрутство, санація та реструктуризація підприємства як економічні категорії антикризового управління / П.Г.Перерва, Т.О.Кобелева, В. Л. Товажнянський // Вісник Нац. техн. ун-ту "ХПІ" : зб. наук. пр. Темат. вип. : Технічний прогрес та ефективність виробництва. – Харків : НТУ "ХПІ". – 2015. – № 59. – С. 148-152.

ІНСТРУМЕНТИ ІННОВАЦІЙНОГО МАРКЕТИНГУ У СФЕРІ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Холодна К. Г., студентка 2 курсу

Науковий керівник: викладач Родіонов С. О.

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Використання системи маркетингу інновацій на підприємстві необхідно поєднувати із застосуванням нових інформаційних технологій, організації інформаційних потоків, а також різних рекламних засобів. При здійсненні інноваційної діяльності потрібно враховувати також те, що [5]: інновації повинні прив'язуватися до потреб споживачів, а не до досягнення технічної переваги як